

hvilke overvejelser der har været bestemmende for afgørelserne. Man har fundet det hensigtsmæssigt, at der ved udgivelsen af en pristidende blev givet offentligheden mere indblik i de afgørelser, der træffes.

Gert Poulsen afgiver følgende særudtalelse:

Undertegnede Gert Poulsen må på Provinshandelskammeret vegne erkende, at afskaffelsen af kalkulationsreglerne i den nugældende prislovs § 8, stk. 2 og 3 betyder et fremskridt, der må påskønnes af handelen. Disse regler, der byggede på princippet om den konstante nettoavance pr. vareenhed, har for en stor del været uanvendelige efter deres ordlyd på handelens prisansættelser og er derfor i praksis hovedsagelig blevet erstattet med den såkaldte 20 pct.-regel baseret på bruttoavancen. Forudsætningerne for denne regels udformning har ændret sig væsentligt, således at dens anvendelse ofte måtte føre til vilkårlige og hårde resultater.

Derimod ser Provinshandelskammeret med stor principiel betænkelighed på den foreslåede formulering af § 8, stk. 1, 2 og 3, hvorved der gives forbudet mod urimelige priser en mere fremtrædende betydning end efter den nuværende ordning. Jeg ønsker hermed straks at betone, at Provinshandelskammerets betænkeligheder naturligvis ikke udspringer deraf, at vi mener, at handelen skulle have lov til at tage urimelige priser. Vi er alvorligt og ubetinget indforstået med, at misbrug af den større frihed, der er en følge af kalkulationsreglernes bortfald, skal kunne rammes. Vor betænkelighed grunder sig alene i de foreslåede bestemmelsers formulering, hvorefter afgørelsen af, om en pris skal anses for urimelig eller ej, uden retslig grænse kommer til at bero på administrationens skøn. En sådan ordning er efter vor opfattelse stridende mod sunde principper for forholdet mellem administration og borgere.

Medens forbudet mod urimelige priser efter den nugældende ordning kun spiller en underordnet rolle (undtagen for så vidt angår de såkaldte „konkurrencevarer“), fordi man i almindelighed vil have tilstrækkeligt værn i kalkulationsreglerne og fordi det er anerkendt, at en pris kun under ganske ekstraordinære forhold skal kunne anses for urimelig, såfremt kalkulationsreglerne er overholdt, vil det derimod efter forslaget blive prislovens hovedregel forsåvidt ikke maksimalpriser eller -avancer kommer i betragtning. Der er i forslagets stk. 2 og stk. 3 anført forskellige hensyn der vil være at tage i betragtning ved afgørelsen af om en pris kan anses for urimelig, men der er intet sagt om hvilken betydning og vægt, der skal tillægges disse hensyn. Administrationen vil herefter aldrig være retslig bundet i sin afgørelse, men vil altid kunne henvise til, at den har taget disse hensyn i betragtning og har tillagt dem den betydning, den skønnede for godt.

Særlig skal vi pege på, at indførelsen af et nyt selvstændigt forbud mod urimelige avancer ved siden af forbudet mod urimelige priser, vil kunne åbne mulighed for nogen udvidelse af priskontrollen. Det ligger forudsætningsvis heri, at en avance kan være urimelig, selvom prisen bedømt i sig selv ikke er det. Herefter vil bestemmelsen kunne tænkes at ramme sådanne tilfælde, i hvilke en erhvervsdrivende ved særlig dygtighed og rationalisering har formået at nedbringe omkostningerne i sin bedrift under der sædvanlige. Man vil på denne måde let komme til at hæmme lysten til at udvise købmandsmæssig dygtighed og lysten til fremme af sund rationalisering, hvilket, vi mener, ville være i strid med den almindelige opfattelse indenfor kommissionen, hvor der under forhandlingerne er givet hyppige udtryk for, at initiativ og dygtighed bør belønnes.

Videre ligger der i indførelsen af selvstændigt forbud mod urimelige avancer en forudsætning om, at en pris kan være urimelig, uanset at den opnåede avance ikke er det, f. eks. i forbindelse med, at der som anført i stk. 2 ved afgørelsen af, om en pris kan anses